

NYHETSREV nr 1 / 2013-03-10

från Gun och Ulf Fransson i Cacine, Guinea-Bissau

Skolan i Cacine

Cacine

En av bygatorna i Cacine

Hej igen alla afrikaintresserade!

Nu är vi precis hemkomna med våra tre gymnasister från Brinellgymnasiet i Nässjö efter tre intensiva veckor i Guinea-Bissau. Förmodligen tre veckor i deras liv som kommer att påverka hela livet och sätta spår för framtiden. Vi fick uppleva oplanerat och planerat, men allt med en stor hjärtlighet och entusiastiskt mottagande. I inledningen fick vi ett oplanerat tillfälle till besök i Lissabon eftersom vår flygmaskin som avgick enligt schema från Lissabon den 27 januari kl. 20 efter några timmar i luften i höjd med Casablanca fick återvända till Portugal. Ett fel i styrsystemet tvingade kaptenen till detta beslut men som resulterade i övernattnings i Portugals huvudstad och en snabb sightseeing under måndagen. Under kvällen den 28 kom vi så iväg på bästa sätt och landade omkring midnatt, ett dygn försenade. En varm afrikavind välkomnade oss på flygplatsen tillsammans med Valberto Oliveira, Sana Queta från skolan i Cacine och Ezequiel da Silva som är vår scoutkontakt i landet. Tisdagens programpunkter fullföljdes med början på utbildningsministeriet där vi träffade ett antal personer från olika avdelningar och fick ett längre samtal med statssekreteraren. Därefter blev det besök på ett av stadens lyceum/gymnasium.

Besök hos statssekreteraren på Utbildningsministeriet

På eftermiddagen fick vi se landets TV station. Där var det full uppställning med kameror och reportrar som gjorde en inspelning som sändes i onsdagens nyhetsprogram. Besök på "Lar Betel" ett hem för föräldralösa barn senare på eftermiddagen. Vi passade på att köpa telefonkort och växla pengar. Det blev en snabb anpassning till Guinea-Bissau!

Hem till sängen i "Casa Amancio" efter första dagen i Bissau. Nästa dag (onsdag) till marknaden för diverse inköp och sedan packning för sju timmars jeepresa till Cacine under eftermiddag/kväll. I Bambadinca fick Signe, Julia och Gun dansa afrikansk dans till allas stora glädje. Vi nådde vårt mål vid elva-tiden på kvällen. Fantastiskt att vara framme! Förmodligen några ordentligt omtumlande dagar redan i början av vistelsen för Julia, Signe och Rickard. Valberto hade byggt färdigt sin nya hydda med rum för fyra. Rickard fick bo i Valbertos hus.

Torsdag i Cacine. Offentliga besök i byadministrationen, polisen, sjukhuset, militären och kustbevakningen. Alla hälsade oss mycket välkomna och ville göra vårt besök så bra som möjligt. Resten på dagen ägnade vi åt praktiska göromål för att på fredagen påbörja utbytet med skolan i Cacine. Stor uppställning på skolan med

elever, fanor, tal, nationalsånger och presentationer av våra smålandselever. Alla mycket nyfikna. Klassbesök direkt efter samlingen.

Lördagar är det städning och det fixar vi själva till allas förvåning. Gun startade intensivkurs i engelska, så hon slapp städa. Hon fick undervisa i den nybyggda radiostationen (finansierad av Mixemble-kören i Nässjö). 10 entusiastiska elever från åk 10 och 11. Sana tog med eleverna till sitt "hus" som han delar med två andra. Ett spartanskt boende. Maten, ris och kyckling, serverades i "vår" nya mathyddas därefter gick vi ner mot "hamnen" för att bada.

Vår mathyddas

Julia, Signe, Ulf och Gun vid nya hyddan

Alla framför Valbertos hydda

Högvattnet var perfekt och naturligtvis varmt. När mörkret hade kommit så kom ett helt gäng ungdomar från byn för att hälsa oss välkomna med dansuppvisning tillsammans med byns "konstnär" och dansledare Sal Mansa. Riktigt fin uppvisning av Nalu danser och kultur. Konstigt nog upplevde vi det som kyligt under natten, med bara +25°C. Extra filt på!

Sana som besökte Brinellgymnasiet i höstas med Valberto hade berättat om sina fantastiska upplevelser i Sverige. Hans familj ville visa sin glädje över att han hade fått resa, så vi blev hembjudna till deras hyddor långt ifrån Cacine. Där bjöds vi på ris, kyckling, kokosnötter och ostron från floden.

Sana serverar kokosnötsmjölk

Sanas föräldrars hydda

Tidigt på söndagen åkte vi på "knöliga" vägar till byn Cacoca. Där var det samling för ett 80-tal barn och ungdomar. Här fick våra ungdomar testa på att sjunga, leda lekar och tävlingar och det var omåttligt populärt. Byborna visade oss sin "hamn" för träkanoter. Det blev en vandring genom jungeln ner till gränsen till Guinea-Conacry.

Agosto och Emilia bjöd oss på middag i sin hydda. Vi fick skedar att äta med. På kvällen följde vi med Valberto och Sana till kyrkan i Cameconde. En nybyggd kyrka med enkel inredning med bänkar. Belysningen utgörs av två IKEA solcellslampor. Sången pågår en timme och då hinner alla komma. Vi blev presenterade och varmt välkomnade.

Cassacá besöktes under måndagen. Det var en viktig plats under befrielsekriget. Här berättades det viktigaste om Guinea-Bissaus frihetshistoria. Skolbesök gjordes i byn med presentation om Sverige.

I Cacine fick Julia, Rickard och Signe delta i skolundervisningen varje dag och besöka de yngre på förmiddagarna och de äldre eleverna på eftermiddagar och kvällar. Skolan jobbar ju i tre skift. Förutom att de fick vara med på lektionerna så fick de ställa upp med att presentera sig själva och svensk kultur. De blev omåttligt populära när de lärde ut bl.a "Fågeldansen" och "Små grodorna". De svenska traditionerna vid midsommar, påsk och jul visades upp. Eleverna fick dessutom vara med om julklappsutdelning.

Erikshjälpen hade skickat med oss både solcellslampor, slipsar, halsband och andra små saker. IKEA hade bidragit med mjukisdjur till de yngre. Rickard var utklädd till tomte. Julia stormade in som påskkärring och Signe kom med blomsterkrans till midsommardansen.

Engelskagruppen utanför radiostationen har fått solcellslampor

Besök på radiostationen "Radio Papagaio"

kommer att göra. Imponerande att så många ställer upp. Luis da Silva som är koordinatör på radion arbetar som lärare. Han tog oss med till gymnasiet i Buba. Här fattades det mesta och skolan var slitent. Luis fru bjöd oss på lunch hemma i mathyddan. Precis som överallt fick vi skedar och bara vi åt medan de övriga tittade på. En hedersbetygelse som kändes svår för våra elever. Landshövdingen tog därefter emot oss och berättade om Buba. Vi åkte förbi det gamla sågverket "Folbi" som Sverige skötte om på 80-talet. Nu finns bara tomma lokaler kvar.

På torsdagen blev det utflykt till "staden" Buba. Där finns radiostationen "Radio Papagaio" som jobbar ideellt på samma sätt som "vår" radiostation "Voz de Paz" (Fredens Röst)

Vid flera tillfällen fick våra elever vara med i engelskundervisningen. Gruppvis fick de samtala med eleverna på engelska, det enda gemensamma språket för dem. Fantastiskt givande för alla. Samtal om att vara ung i Sverige och i Guinea-Bissau. Förutsättningarna är oerhört olika men likheterna och drömmarna finns där. Ulf arbetade i biblioteket under veckorna och Gun varje dag med engelskan.

Sånggruppen med keyboard

Sista söndagen gjorde vi ytterligare ett besök i Cameconde. Kyrkan var fylld till sista plats med barn och vuxna. Vi fick presentera oss och även sjunga. Dagen till ära hade vi en keyboard som överlämnades till församlingen. Det var en gåva från Kulla Lilla syförening. Gun fick spela på den. Efter gudstjänsten var det "barnvälsignelse" för 8 barn födda under året.

Uppskattad gåva till nyfödd!

Vi hade med oss "babypaket" som barnen fick i present. Efteråt hade våra ungdomar program för barnen innan vi fick mat. Kvinnorna lagade till den på öppen eld utanför kyrkan. Alla närvarande bjöds på massor av ris och fisk som serverades på stora fat för 8 personer på varje. Familjerna hade bidragit med vad de kunde (knytkalas). Det tog tid. Att vänta hör till när man är i Guinea-Bissau. Tid finns det gott om och social samvaro!

Vistelsens mest turistiska utflykt gick till "beachen" i Cassumbá. Vägar som man inte trodde var vägar eller ens farbara tog oss till den långa fantastiska stranden med palmer. Högvattnet var perfekt när vi kom fram. En lång skön dag med sol och bad och pick-nick. Dags för packning för Gun, Julia och Signe. På kvällen blev det stor "farewell" party och även med födelsedagskalas för Sana. Dagens stora överraskning!

Transporter måste planeras och därför fick några resa redan på tisdagen till Bissau. "Flickorna" och Sana kunde därför delta i sista karnevalsdagen på kvällen i Bissau, så det var helt OK. Mycket dans och uppvisning av olika grupper från hela landet. Vi fick prova på att resa med "kollektivtrafiken", en ny upplevelse. Innan Ulf, Rickard, Adulai (allt-i-allo hos Valberto och på skolan) och Valberto kom på onsdagen, hann vi andra med fler inköp på marknaderna.

Ulf och Valberto träffade radiofolk. Ett kärt återbesök gjordes på barnhemmet "Lar Betel". Barnen började genast sjunga sångerna de lärt sig vid vårt första besök. Det värmdes. Barnen fick mjukisdjur som Rickards klass hade skänkt. Halsband och andra gåvor delades ut. Glädjen var stor både hos givare och mottagare. I närheten finns ungdomscentret "Jovens para Cristo". Vi fick se sportanläggningen, musikstudios, skolsalar, datasalar, konferenssalar mm. På kvällen träffade vi scoutledarna som var i Sverige 2005. Vi överlämnade en gåva från "Scouterna" i Sverige, med önskan om framgång med deras arbete med att bilda scoutorganisationen i Guinea-Bissau. Senare på kvällen mötte vi Rotary i Bissau. Vi överlämnade Rotaryemblemet från Nässjö och berättade om vårt ungdomsutbyte mellan Brinell, Nässjö och skolan i Cacine.

Besöket på Rotary i Bissau

Fredag var vår sista dag i Bissau. Rickard fick åka "kollektivtrafik" med Adulai till Amancios bilverkstad. Inte riktigt lika som pappas verkstad i Nässjö. Amancio har 17 anställda och verksamheten är utomhus under enkla förhållanden. Nyttigt att uppleva skillnaderna.

De tre veckorna hade gått så fort. Plötsligt var det dags att ta farväl av Bissau och bege oss till flygplatsen kl. 21. Allt fungerade, lyse, incheckning och bagagekontroll precis som i Europa! Detta var första gången! Lördag den 16 februari gick planet kl. 01.50. Mellanlandning i Lissabon och ankomst till Arlanda kl. 18.10. Fika hos Johan Fransson innan vi reste hem till Småland. Framme kl. 24.00. Glada föräldrar mötte oss!

Eleverna tyckte att vi kunde ha varit ytterligare en vecka, tiden går fort när man är lycklig. De hade verkligen fått uppleva den mänskliga värmen och mötts av människor som tog emot oss med öppna famnen och ville göra vårt besök så bra som möjligt. Detta är gratis! De hade tack vare detta sett Människorna! Fattigdomen, sjukdomarna och avsaknaden av sjukvård, skolor mm. finns naturligtvis hela tiden.

Rickards kommentar: "Pengar gör ingen lycklig. Vi har fått uppleva så mycket lycka och glädje tillsammans med våra nya vänner!"

Tack till alla som möjliggjort detta utbyte för våra tre brinellelever samt för rektorn och eleven från Cacine (som var hos oss i november 2012). Speciellt tack till Rotary i Nässjö och Brinellgymnasiet med fonder.

Vår nästa resa planeras till invigningen av radiostationen den 20 juli 2013. En hel del återstår ännu med byggande av radiomast och att få all utrustning på plats. Det är förknippat med en hel del kostnader som vi försöker att få hjälp med.

Nybyggda radiostationen med datasal och reception.

Adress till Sana Queta och Valberto Oliveira
a/o AAEGB
C.P 295
Bissau
Guinea-Bissau (West Africa via Portugal)
E-mail: aaegbissau@gmail.com

Med bästa hälsningar
från Gun och Ulf
Fransson

Ulf med mixerboard från Radio Jönköping

Gåvor till Cacine kan sättas in på
Bodafors KFUK-KFUM scoutkårs
plusgiro: 23 27 33 – 6 märk med: Cacine
Hemsida: www.fransson.se/cacine
Tel: 0381-81097 073-9287570 (Gun)
gun@fransson.se ulf@fransson.se